

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 557/2022-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], obaja bytom [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Jaroslavom Viglaským, advokátom, Mlynská 54, Banská Bystrica, proti postupu Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní sp. zn. 18 C 121/2015 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa v poradí treťou ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 19. februára 2022 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 121/2015 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z opakovane podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia v procesnom postavení žalobcov sa žalobou doručenu okresnému súdu 31. marca 2015 domáhali určenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Podrobne uviedli chronológiu úkonov vykonaných okresným súdom v napadnutom konaní a tiež hodnotili skutkovú a právnu náročnosť veci, znalecké dokazovanie a správanie strán sporu. Konštatovali tiež, že 7. februára 2020 okresný súd vyhlásil vo veci rozsudok (po 58 mesiacoch od podania žaloby), ktorým žalobu zamietol (výrok I), neodkladné opatrenie zrušil (výrok II), zaviazal žalobcov spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania v rozsahu 100 % (výrok III, zaviazal žalobcov spoločne a nerozdielne v uhradiť znalečné v rozsahu 100 % (výrok IV).

2.1. Sťažovatelia podali proti rozsudku okresného súdu č. k. 18 C 121/2015-397 zo 7. februára 2020 odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 17 Co 57/2020-548 z 27. januára 2021 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Podľa názoru sťažovateľov okresný súd výrokmi III a IV rozsudku porušil ich právo na spravodlivý proces a krajský súd neprihliadol na pochybenia okresného súdu a výroky vo vzťahu k náhrade trov konania a znalečného nenapravil. Ďalej tvrdia, že okresný súd v ďalšom postupe (fáza rozhodovania o výške trov konania, pozn.) porušuje ich právo na spravodlivý proces a spôsobuje zbytočné významné prietahy v konaní (bod 58 ústavnej sťažnosti). Uvádzajú, že okresný súd uznesením č. k. 18 C 121/2015-596 zo 7. júna 2021 rozhodol o výške trov a znalečného. Predmetným uznesením boli sťažovatelia (v spore neúspešní žalobcovia, pozn.) zaviazaní zaplatiť súdному znalcovi znalečné v sume 137,48 eur (výrok I) a tiež boli zaviazaní zaplatiť štátu trovy konania v sume 9,57 eur (výrok II). Proti výroku I tohto uznesenia podali sťažnosť z 25. júna 2021 (výrok II nadobudol právoplatnosť 10. júla 2021). V ďalšom obsahu ústavnej sťažnosti sa zamerali na uvedenie obsiahlej argumentácie, prezentovanej okresnému súdu v nimi podanej sťažnosti proti uzneseniu o výške trov konania (bod 81 – 101 ústavnej sťažnosti).

2.2. Sťažovatelia ďalej uvádzajú, že okresný súd uznesením č. k. 18 C 121/2015-573 (správne má byť č. 1. 597, pozn.) z 1. februára 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) rozhodol o výške znalečného (výrok I), o povinnosti žalobcov uhradiť znalečné (výrok II), trovy konania (výrok III) a trovy štátu za ohliadku na mieste samom (výrok IV). Proti napadnutému uzneseniu podali 14. februára 2022 sťažnosť, v ktorej napadli všetky jeho výroky. Zároveň vytýkajú okresnému súdu, že napadnuté uznesenie má totožné číslo konania ako uznesenie o trovách konania zo 7. júna 2021 (bod 60 ústavnej sťažnosti), čo nie je možné a vzniká z toho podozrenie o jeho falšovaní. V tejto súvislosti akcentujú existenciu významných prietahov v postupe okresného súdu, uvádzajúc aj jednotlivé body odôvodnenia uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 546/2021 z 9. novembra 2021 o odmietnutí ich druhej ústavnej sťažnosti s dôrazom na to, že prípadná následná nečinnosť okresného súdu alebo jeho prípadná následná neefektívna/nesústredená činnosť by mohla už založiť inú kvalitu posudzovania zbytočných prietahov (bod 19 uznesenia sp. zn. IV. ÚS 546/2021, pozn.).

3. Sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, že bolo porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovou. Súčasne sa domáhajú priznania finančného zadosťučinenia v sume 9 900 eur každému z nich a náhrady trov konania.

II.

Argumentácia sťažovateľov

4. Sťažovatelia spolu s obsiahlym chronologickým opisom priebehu súdneho sporu zdôrazňujú, že celé konanie trvá už 7 rokov, čo je podľa nich neakceptovateľné a ani opakovane podané ústavné sťažnosti nevedli k náprave. Poukazujú na postup okresného súdu v priebehu vedenia súdneho sporu, konštatujú, že tento od jeho začatia konal prietahovo, keď prvé pojednávanie vo veci nariadil až po 9 mesiacoch od podania žaloby. Ďalej síce aj vykonával pojednávania, ale jeho postup nemožno považovať za dostatočne efektívny, keď sa zaoberal vecou *ultra petit* a vykonával dokazovanie o skutočnostiach, ktoré nesúviseli s predmetom konania, nariadil znalecké dokazovanie, ktoré žiadna zo strán nenavrhol, nevyužíval zákonné procesné prostriedky na predchádzanie zbytočným prietahom najmä pri vykonávaní znaleckého dokazovania, odročoval pojednávania bez uvedenia dôležitých dôvodov a neuvádzal deň, keď sa malo konať nové

pojednávane. Postup okresného súdu je poznačený zbytočnými priet'ahmi aj pri rozhodovaní o výške trov konania a znalečnom, pričom stav právnej neistoty s'ťažovateľov stále trvá a má negatívny vplyv na ich zdravotný stav. Podľa s'ťažovateľov nejde o ojedinelú nečinnosť okresného súdu, ale o dlhodobé porušovanie základného práva podľa čl 48 ods. 2 resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Namietané predlžovanie súdneho konania s'ťažovateľa vnímajú ako odmietnutie výkonu spravodlivosti a vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu sa im požadovaná výška finančného zadosťučinenia javí ako primeraná a dôvodná.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej s'ťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľov obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej s'ťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Ústavný súd už opakovane rozhodoval o ústavných s'ťažnostiach s'ťažovateľov v súvislosti s namietaním porušenia nimi označených práv (bod 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia) v napadnutom konaní. O prvej ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľov rozhodol uznesením č. k. III. ÚS 676/2021 z 30. novembra 2021, právoplatným 31. decembra 2021 tak, že ústavnú s'ťažnosť odmietol v časti pre nedostatok právomoci na prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm a) zákona o ústavnom súde] a v časti pre jej zjavnú neodpostatnenosť [§ 56 ods. 2 písm g) zákona o ústavnom súde]. Uznesením č. k. IV. ÚS 546/2021 z 9. novembra 2021, právoplatným 22. novembra 2021, odmietol v poradí druhú ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm g) zákona o ústavnom súde].

8. S'ťažovatelia doručili ústavnému súdu svoju tretiu ústavnú s'ťažnosť 17. februára 2022, teda už na prvý pohľad s minimálnym časovým odstupom, po tom, čo ústavný súd konštatoval, že postup okresného súdu vo fáze rozhodovania o výške trov konania a znalečného nie je poznačený priet'ahom, ktorý by dosahoval ústavnoprávne relevantnú intenzitu (k tomu pozri bod 17 a 18 uznesenia č. k. IV. ÚS 546/2021). Navyše, ústavná s'ťažnosť bola s'ťažovateľmi podaná len tri dni po podaní ich s'ťažnosti proti uzneseniu okresného súdu č. k. 18 C 121/2015-573 z 1. februára 2022 (k tomu porovnaj body 2.2. a 16 odôvodnenia tohto rozhodnutia).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

9. S'ťažovatelia v podstatnej časti svojej ústavnej s'ťažnosti síce namietajú postup okresného súdu v napadnutom konaní v podstate od začatia konania, poukazujúc na jeho 7-ročné trvanie ako celku (na dvoch inštanciách všeobecných súdov, pozn.), avšak v odôvodnení ústavnej s'ťažnosti

predostierajú predovšetkým problém spojený s priet'ahmi v súvislosti s rozhodovaním okresného súdu o výške náhrady trov konania a výške znalečného. Podľa obsahu spisu bolo konanie vo veci samej právoplatne skončené 27. januára 2021 vrátane nároku na náhradu trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že „v stávke“ tak zostalo rozhodnúť o výške trov prvoinštančného a odvolacieho konania a výške znalečného. Ide v zásade o bežnú „porozsudkovú“ agendu v civilnom konaní, spravidla nevykazujúcu znaky právnej alebo skutkovej zložitosti, čo sa prejavuje aj tým, že zákon zveruje rozhodovanie vyššiemu súdnemu úradníkovi [§ 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)], ktorého uznesenie je na základe s'ťažnosti preskúmateľné sudcom.

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, IV. ÚS 120/2018) a môžu byť ústavným súdom posudzované spoločne.

11. Pri rozhodovaní o ústavných s'ťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

12. Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozhodnutiach pripomína, že čl. 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby všetky fázy súdneho konania smerujúceho k urovnaniu sporu o civilnom práve alebo záväzku skončili v primeranej lehote, a to vrátane fáz nasledujúcich po rozhodnutí v merite veci (napr. rozsudok ESLP vo veci Hornsby v. Grécko z 19. 3. 1997, s'ťažnosť č. 18357/91). Posúdenie intenzity zásahu okresného súdu do základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie ich veci bez zbytočných priet'ahov a do ich práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je potrebné zasadiť do rámca daného aktuálnou procesnou fázou konania. Z tohto pohľadu sa nečinnosť súdu posudzuje inak v základnom, meritórne neukončenom konaní než v konaní po právoplatnom rozhodnutí o veci samej, prípadne aj o nároku na náhradu trov konania.

13. Ústavný súd vo fáze predbežného prerokovania ústavnej s'ťažnosti pre komplexné posúdenie veci požiadal v súlade s § 56 ods. 6 vetou za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde okresný súd o vyjadrenie k jej obsahu.

14. Okresný súd vo svojom vyjadrení č. k. Spr 173/22 zo 14. marca 2022 uviedol obsiahlu argumentáciu vo vzťahu k námietkám s'ťažovateľov o vzniku zbytočných priet'ahov v postupe okresného súdu do času dosiahnutia meritórneho rozhodnutia, v ktorom okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 18 C 21/2015-397 zo 7. februára 2020 (k tomu pozri aj bod odôvodnenia tohto rozhodnutia). O podanom odvolaní žalobcov rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 17 Co 57/2020-548 z 27. januára 2021 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcom 1 a 2 uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovaným 1 a 2 trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania. Vo vzťahu k tvrdeniam s'ťažovateľov je zákonná sudkyňa

presvedčená, že vo veci konala bez zbytočných prietáhov a hospodárne na účel riadneho vykonania dokazovania nevyhnutného pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie vo veci.

14.1. Po právoplatnosti uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 546/2021 z 9. novembra 2021 okresný súd uznesením č. k. 18 C 121/2015-593 zo 7. decembra 2021 vyhovel sťažnosti žalobcov (sťažovateľov) podanej v súlade s § 239 CSP proti uzneseniu č. k. 18 C 121/2015-573 zo 7. júna 2021 a sťažnosťou napadnuté uznesenie vyššieho súdneho úradníka zrušil, keďže vyšší súdny úradník zaviazal sťažovateľov na zaplatenie znalečného vo výške 137,48 eur bez toho, aby predtým rozhodol o výške odmeny priznanej znalkyni za vypracovanie znaleckého posudku. Následne (po zrušení napadnutého uznesenia z č. l. 573) vyšší súdny úradník vydal 1. februára 2022 uznesenie č. k. 18 C 121/2015-597, ktorým I. výrokom priznal znalkyni znalečné vo výške 1 137,48 eur, II. výrokom zaviazal žalobcov (sťažovateľov) zaplatiť znalkyni znalečné vo výške 137,48 eur, III. výrokom rozhodol o výške trov konania, ktoré majú sťažovatelia zaplatiť a IV. výrokom opätovne rozhodol o trovách obhliadky na mieste samom. Sťažovatelia toto uznesenie 14. februára 2022 napadli sťažnosťou podľa § 239 CSP, ktorú súd doručil protistrane a znalkyni na vyjadrenie, pričom o tejto sťažnosti zatiaľ rozhodnuté nebolo (súd o nej rozhodne po uplynutí lehôt stanovených na vyjadrenie). Na základe žiadosti sťažovateľov z 20. februára 2022 o vrátenie preplatku na nesprávne vyrubenom a zaplatenom súdnom poplatku vydal vyšší súdny úradník 1. marca 2022 opravné uznesenie (č. l. 637), ktorým opravil chyby v písaní v uznesení č. k. 18 C 121/2015-597 (pôvodne nesprávne číslované ako 573) a rozhodol o vrátení preplatku na súdnom poplatku (č. l. 640). Po doručení opravného uznesenia podali proti nemu sťažovatelia sťažnosť, ktorú súd doručil protistrane a znalkyni na vyjadrenie, v ktorej (ako aj v podanej ústavnej sťažnosti) sťažovatelia bez akéhokoľvek racionálneho dôvodu vyslovujú podozrenie o „manipulovaní so spisom“, hoci z obsahu spisu je zjavné, že uznesenie z 1. februára 2022 bolo v dôsledku chyby v písaní len nesprávne očíslované. O zistení chyby a prečíslovaní je v spise založený úradný záznam na č. l. 636 súdneho spisu.

14.2. Okresný súd zdôraznil, že opakovane podaná ústavná sťažnosť sťažovateľov doručená ústavnému súdu 17. februára 2022, teda len tri dni po tom, čo sťažovatelia podali na okresnom súde svoju sťažnosť proti uzneseniu o výške trov vydaného vyšším súdnym úradníkom (sťažnosť doručená 14. februára 2022, pozn.), sa preto javí ako účelová, ktorou sa neúspešná strana sporu (sťažovatelia) snaží dosiahnuť priznanie neúmerne vysokej materiálnej kompenzácie, ktorej celkovú výšku 39 600 eur sťažovatelia nijako bližšie neodôvodňujú. V ústavnej sťažnosti opakovane poukazujú na skutočnosti, na ktoré poukazovali už vo svojich predchádzajúcich ústavných sťažnostiach na prietahy v konaní, ktoré boli ústavným súdom odmietnuté. Pri posudzovaní dôvodnosti sťažnosti na prietahy v konaní by preto mali byť zohľadnené už len skutočnosti, ktoré nastali po vydaní uznesenia ústavného súdu (č. k. IV. ÚS 546/2021 z 9. novembra 2021 pozn.), pričom okresný súd koná o všetkých podaniach sťažovateľov v zákonných lehotách. Keďže sťažovatelia využívajú všetky dostupné procesné opravné prostriedky, je logické, že celková doba trvania rozhodovania súdu o výške trov konania, ktoré majú sťažovatelia úspešnej strane sporu nahradiť, sa predlžuje. Keďže právna úprava v § 262 ods. 2 CSP zveruje rozhodovanie o výške náhrady trov konania do kompetencie súdneho úradníka, pričom proti jeho rozhodnutiu je prípustný opravný prostriedok (sťažnosť podľa 239 ods. 1 CSP), o ktorom rozhoduje súd prvej inštancie (§ 248 CSP), postup podľa týchto zákonných ustanovení v primeraných lehotách nemôže mať za následok porušenie práva na spravodlivý proces ani práva na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov.

14.3. Za nedôvodnú považuje okresný súd aj argumentáciu sťažovateľov, v ktorej namietajú uvedenie viacerých výrokov v jednom uznesení č. k. 18 C/121/2015-597 z 1. februára 2022 s poukazom na závislosť jednotlivých výrokov, pričom namietajú, že nasledujúci výrok je možné vydať až po právoplatnosti predchádzajúceho výroku. Táto ich námietka nemá oporu v zákonnej úprave a je v priamom rozpore s požiadavkou na rýchlosť a hospodárnosť konania. Uvedenie viacerých výrokov v jednom rozhodnutí je bežným postupom a je v súlade s účelnosťou a rýchlosťou rozhodovacej činnosti súdu a celkovou hospodárnosťou súdneho konania.

15. Pri ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd už v minulosti odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). Posúdenie intenzity zásahu okresného súdu do základného práva sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietáhov bolo v tejto fáze konania potrebné zasadiť do komplexného rámca a nemožno ho teda definovať len numerickým vyjadrením rokov, či mesiacov jeho trvania.

16. Ústavný súd na tomto mieste posúdil opodstatnenosť námietok sťažovateľov týkajúcich sa existencie zbytočných prietáhov v postupe okresného súdu v kontexte plynutia času, v prvom rade teda od právoplatnosti posledného rozhodnutia ústavného súdu o odmietnutí ústavnej sťažnosti sťažovateľov (22. november 2021) do podania poslednej ústavnej sťažnosti z rovnakých dôvodov a s identickou argumentáciou (17. februára 2022). Ďalej ústavný súd zohľadnil aj minimálny časový odstup, ktorý uplynul od momentu podania sťažnosti sťažovateľov proti napadnutému uzneseniu okresného súdu (14. februára 2022) a doručenia ústavnej sťažnosti na prietahy v konaní ústavnému súdu (17. februára 2022). V danom momente bola objektívne daná nemožnosť dosiahnutia súdneho rozhodnutia zákonným sudcom. Je nevyhnutné zdôrazniť, že právna neistota sťažovateľov bola zásadným spôsobom odstránená právoplatným meritónym rozhodnutím už 27. januára 2021, pričom ako neúspešná strana sporu boli sťažovatelia zaviazaní spoločne a nerozdielne k úhrade trov konania v rozsahu 100 % a znalečného. Pokiaľ ide o konkrétne vyčíslenie výšky trov a znalečného, táto bola sťažovateľmi neúspešne namietaná v ich sťažnosti proti napadnutému uzneseniu (napr. ako nesprávne stanovená základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby či neprímeranosť výšky znalečného). V čase rozhodovania ústavného súdu je napadnuté konanie právoplatne skončené, a to aj v konečnej fáze rozhodovania o výške trov konania a znalečného, keďže zákonný sudca o podanej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu rozhodol uznesením č.k. 18 C 121/2015-672 zo 6. júna 2022, právoplatným 6. júla 2022 (postup podľa § 249 CSP).

17. Ústavný súd si po preštudovaní uznesenia okresného súdu č. k. 18 C 121/2015-672 zo 6. júna 2022 nemohol nevšimnúť jeho neobvyklý rozsah (20 strán), z čoho jednoznačne možno uzavrieť, že zákonný sudca sa musel náležite vysporiadať do značnej miery s neopodstatnenými námietkami sťažovateľov prezentovanými v pomerne obsiahlom texte sťažnosti proti napadnutému uzneseniu (8 strán). V tejto súvislosti treba zároveň uviesť, že je povinnosťou advokáta vyjadrovať sa vecne a stručne. Ide o umenie, ktoré advokát musí ovládať, inak sám vystavuje svojho klienta zdĺhavejšiemu prejednaniu jeho vecí. Ak sú podania rozsiahle, potom musí advokát počítať s tým, že konanie sa vzhľadom na rozsah jednotlivých podaní predĺži. Pre úplnosť ústavný súd pripomína, že podľa starších právnych úprav boli rozvláčne podania sankcionované [§ 49 zákona

č. 113/1895 ř. z. o soudním řízení v občanských rozepřích právních (civilní řád soudní)]. Prirodzene rešpektuje, ak je podanie rozsiahle z dôvodu, že obsahuje skutkovo a právne zložitú argumentáciu. Na požiadavke vecnosti a stručnosti to však nič nemení.

18. Nad rámec veci ústavný súd uvádza, že aj predložená ústavná sťažnosť sťažovateľov napriek obsiahlosti jej textu vykazuje viaceré nepresnosti a zmätočné formulácie. Obsahovo je ústavná sťažnosť zameraná najmä na právnu argumentáciu prezentovanú sťažovateľmi v prebiehajúcim súdnom spore. Nemožno si nevšimnúť aj absenciu petitu vo vzťahu k požiadavke formulácie príkazu konať. Keďže sťažovatelia sú toho názoru, že okresný súd spôsobuje v napadnutom konaní významné prietahy (čím dochádza k porušovaniu ich základných práv), malo by byť podľa ústavného súdu logickou požiadavkou v prvom rade odstránenie takéhoto nepriaznivého stavu práve formuláciou príkazu konať v zmysle § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde. Argumentácia sťažovateľov v ich ústavnej sťažnosti tak obsahovo nezodpovedá formulácii konečného návrhu na rozhodnutie (petitu). Okrem toho v obsahu ústavnej sťažnosti chýba aj relevantné odôvodnenie sťažovateľmi požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré je s ohľadom na povahu veci a intenzity zásahu do základných práv sťažovateľov zjavne neprimerané. Vzhľadom na povinné právne zastúpenie sťažovateľov v konaní pred ústavným súdom je možné v danom prípade konštatovať, že písomné podania určené ústavnému súdu by mali naplniť v maximálnej možnej miere kritérium kvalifikovanosti a zrozumiteľnosti písaného textu vrátane stručnosti a prezentácie vecných argumentov, čo sa v tomto prípade nestalo.

19. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane uvádza, že je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovalo čo najpresnejší opis skutkového stavu a najmä logickú právnu argumentáciu, na základe ktorej možno konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom, resp. rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a porušením v ústavnej sťažnosti označených práv garantovaných ústavou, resp. kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, ktorého vyslovenia sa sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha (IV. ÚS 574/2018, II. ÚS 346/2021, II. ÚS 443/2021, II. ÚS 51/2022).

20. Vzhľadom na konkrétne okolnosti danej veci ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľov k záveru, že neexistuje okolnosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení sťažovateľmi namietaných právach. Ústavnú sťažnosť sťažovateľov preto odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietnému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

21. Pokiaľ ide o tú časť ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovatelia namietajú „*odmietnutie spravodlivosti*“, a porušenie „*práva na spravodlivý proces*“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorého porušeniu malo dôjsť v dôsledku nečinnosti okresného súdu v konaní v časti rozhodovania o výške náhrady trov konania a znalečného, ústavný súd dospel k záveru o jej zjavnej neopodstatnenosti, pretože čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je na vec sťažovateľov aplikovateľný *ratione materiae*.

22. O zjavnú neopodstatnenosť ide, ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo

rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. ÚS 59/2019).

23. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Ústavný súd poznamenáva, že obsah práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je porovnateľný s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, medzi ktorými niet zásadných odlišností. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd „*per analogiam*“ uvádza, že spôsobenie zbytočných prietahov v konaní súdom môže založiť porušenie základného práva účastníka súdneho konania na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ale spravidla neznamená odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie základného práva upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 8/01). K porušeniu tohto základného práva zbytočnými prietahmi v súdnom konaní by však mohlo dôjsť v prípade, ak by postup všeobecného súdu v takomto konaní v dôsledku zbytočných prietahov viedol v konečnom dôsledku k zmareniu možnosti poskytnúť efektívnu a účinnú ochranu tým právam účastníka konania, ochrany ktorých sa domáha (III. ÚS 49/04, III. ÚS 348/05). Uvedené ale nie je prípad sťažovateľov, keďže sťažovateľmi namietané prietahy v postupe okresného súdu nedosahujú takú intenzitu, ktorá by zakladala možnosť, aby ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti v tejto časti na ďalšie konanie dospel k záveru, že doba konania vedeného okresným súdom vo fáze rozhodovania o výške náhrady trov konania zasiahla samotnú podstatu a účel práva sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľov bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ich ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 19. októbra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu